

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ
Fidesz - Magyar Polgári Szövetség
Képviselőcsoportja

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: #/17509.

Érkezett: 2005 SZEPT 14.

Képviselői önálló indítvány

.../2005. (...)

ORSZÁGGYŰLÉSI HATÁROZATI JAVASLAT

az élelmiszerbiztonságról szóló törvényjavaslat előkészítéséről és az Országgyűlés elé terjesztéséről

Az élelmiszerbiztonságot érintő jogszabályi megfogalmazások szétaprózottságának, a nem megfelelő hatásköri megosztásnak, az átfedéseknek, a tisztázatlan felelősségi rendszernek a megszüntetése, és ezzel a Magyar Köztársaság területén élők élelmiszerbiztonságának fokozása, valamint ennek elősegítésére a különböző szintű szabályozás egységes keretbe és törvényi szintre emelése érdekében az Országgyűlés a következő határozatot hozza:

- I. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy az élelmiszerbiztonsággal kapcsolatos jelenleg hatályos jogszabályokat tekintse át, és az elmúlt éveknek az élelmiszerbiztonságot veszélyeztető eseményeinek tapasztalataira is tekintettel készítse elő, majd legkésőbb 2005. december 31.-ig terjessze az Országgyűlés elé az élelmiszerbiztonságról szóló törvényjavaslatot, amelynek az alábbi legfontosabb elemeket kell tartalmaznia:
  - a) Az élelmiszerbiztonságot a vonatkozó higiéniai és más, az ember egészségvédelmét biztosító szabályok alkalmazásával az élelmiszer előállítójának és forgalmazójának kell megteremtenie, amelynek főmállását az arra a benyújtandó törvényben megnevezett és felhatalmazott hatóságok ellenőriznek.
  - b) Az élelmiszerellenőrzésben résztvevő hatóságok hatáskörét, intézkedési jogosultságát, feladatát pontosan szabályozni kell
  - c) Az élelmiszer nyomonkövethetőségét az előállítónak és a forgalmazónak folyamatosan biztosítania kell, melynek részletes szabályait a benyújtandó törvényjavaslatnak kell tartalmaznia. (pld. az eredet, a származás, a gyártó, az előállító megnevezése mellett a csomagolt hazai gyártású élelmiszereket jól látható módon "H" jelzéssel kell ellátni, a behozott élelmiszerek csomagolásán meg kell jelölni származási helyét stb.).
  - d) Annak érdekében, hogy az élelmiszer fogyasztóját meg lehessen óvni az egészségre ártalmas élelmiszertől, a hamisítástól és a megtévesztéstől, s azokkal szemben közvetlen közigazgatási eszközökkel el lehessen járni, az

értelmező rendelkezések között pontosan definiálni kell "az egészségre ártalmas élelmiszer", "a hamisítás" és "a megtévesztés" fogalmát.

- e) Az élelmiszerbiztonságról szóló törvényben kell szabályozni a Magyar Élelmiszerbiztonsági Hivatal jogállását, feladat - és hatáskörét.
- f) Mivel a hatóságok élelmiszerbiztonsági ellenőrzéseit és intézkedéseit laboratóriumi vizsgálatok alapozzák meg, a törvényben rendelkezni kell arról, hogy a laboratóriumi vizsgálatok végzéséhez a szükséges számú és kapacitású, az Európai Unióban elfogadott nemzetközi akkreditációval rendelkező laboratóriumi hálózatot kell létrehozni.
- g) Törvényi rendelkezés kell arról, hogy az élelmiszer, a takarmány előállítását és az élelmiszertermelési célú állattartást - a nemzeti szabályozás alá tartozó kistermelői élelmiszer-előállítás és értékesítés (falusi turizmus, piaci értékesítés, helyi ellátás stb.) kivételével, melyeket a benyújtandó törvény felhatalmazása alapján rendeletben kell szabályozni - az uniós előírásoknak megfelelően a magyar szervezeteknek miképpen kell végezniük.
- h) A törvényben kell arról is rendelkezni, hogy a társadalmi ellenőrzés megteremtése, a fogyasztókkal való kommunikáció kialakítása és a tárca - és csoportérdekek egyoldalú érvényesülésének kivédése céljából Élelmiszerbiztonsági Felügyelő Bizottságot (a továbbiakban: ÉFB) kell létrehozni a parlamenti pártok, az érintett kamarák és termékszövetségek delegáltjaiból. Az ÉFB tagjait a delegáló szervezetek javaslatára a miniszterelnök nevezné ki. Az ÉFB működési feltételeiről a Miniszterelnöki Hivatal gondoskodik.

II. Ez a határozat kihirdetésének napján lép hatályba.

I n d o k o l á s

A legutóbbi élelmiszer botrányok a társadalom és a politika figyelmét ráirányították a hazai élelmiszer ellenőrzés fogyatékoságára és hatékonyságának hiányára. A megoldást egyesek élelmiszer-kommandók létrehívásában, mások egy új ellenőrző szervezet létesítésében, feladatok és jogkörök összevonásában, átcsoportosításában látták.

Eközben figyelmen kívül maradtak a kialakult tarthatatlan helyzet alapvető okai:

- az élelmiszer törvény nagyfokú liberalizálása, így az élelmiszerrel elkövethető hamisítások és a fogyasztó megtévesztésének fogalmi meghatározásának hiánya;
- az EU élelmiszerbiztonságra vonatkozó előírásának pontatlan végrehajtása, mindenek előtt a jelölés, a nyomonkövethetőség és a megbízhatóság deklarálásának, számonkérésének terén;
- a tradicionális élelmiszer ellenőrzését végző közegészségügyi, valamint állategészségügyi szervezeteknél történt leépítések, ami a szakmai személyzetre és a laboratóriumra egyaránt vonatkozott;
- a politikai jellegűvé tett élelmiszerbiztonsági hivatal helykeresése, hatósági jogkörre való törekvése;
- a fogyasztóvédelmi felügyelőségeknek az élelmiszer ellenőrzésben prioritásra törő tevékenysége;

- a médiában megjelenő hibás, szakszerűtlen információk, amelyek a nem megfelelő tájékozottságon és tájékoztatáson alapultak.

Amellett, hogy a rendszerváltást követően mindenekelőtt az állategészségügyi intézmények korszerűsítése elmaradt a társadalmi - gazdasági változásoktól, a fogyasztóvédelmi felügyelőségek megalakulásuktól nem csak az őket leginkább érintő adás-vétel „szerződés jellegű” kérdéseivel, pl.: az ár és minőség összhangja, a fogyasztói viták és panaszok intézésével, hanem főként az élelmezés egészségügyet érintő kérdésekkel foglalkoztak. Az utóbbi időszakban fölmerült gondokat a kormányzat új szervezet, a növényegészségügy bevonásával vélte orvosolhatónak. A nem megfelelő hatásköri megosztás következménye az átfedések, a hatásköri lyukak, a tisztázatlan felelősségi rendszer.

A kialakult helyzet megváltoztatásának eszköze a jelenlegi szétaprózott rendeleti szintű szabályozás, illetve a szabályozatlanság helyett egy az élelmiszerbiztonságról szóló átfogó törvény megalkotása, ezzel is a tradicionális ellenőrző intézmények szakmai tekintélyének helyreállítása, a feladatok és felelőségek egyértelmű megállapítása.

Vezérelvként továbbra is szem előtt kell tartani azon prioritásokat, melyek a fogyaszthatósági döntéshez kötődnek.

Budapest, 2005. szeptember 14.

Lengyel Zoltán

Fidesz - Magyar Polgári Szövetség